

T.C.
KÜLTÜR VE TURİZM BAKANLIĞI
DIYARBAKIR KÜLTÜR VARLIKLARINI
KORUMA BÖLGE KURULU
KARAR

Toplantı Tarihi ve No. :29.09.2022-367
Karar Tarihi ve No :29.09.2022-9573
Dosya No. :72.04/04

Toplantı Yeri
DIYARBAKIR

Batman İli, Kozluk İlçesi, Kale ve Hamam Mahallesi sınırları içerisinde, maliye hazinesi ve özel mülkiyete ait Kale Mahallesi 327 ada 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10 ve 11 nolu parsel ve Hamam Mahallesi 387 ada 2 nolu parselin bir kısmında yer alan I. Grup yapı olarak tescilli olan ‘‘Kozluk Kalesi’’nin I. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak güncellenmesi talebine ilişkin; Batman İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü’nün 01.07.2022 tarih ve 2681292 sayılı yazısı ve ekleri; ilgili kurum görüşlerinin istendiği Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü’nün 08.08.2022 tarih ve E.2786007 sayılı yazısı, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Maden ve Petrol İşleri Genel Müdürlüğü’nün 15.08.2022 tarih ve 2022272545 sayılı yazısı, İller Bankası Diyarbakır Bölge Müdürlüğü’nün 16.08.2022 tarih ve 31745 sayılı yazısı, Karayolları Genel Müdürlüğü’nün 13.09.2022 tarih ve 930985 sayılı yazısı, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu’nun 16.02.2005 tarih ve 138 nolu tescil kararı, Aynı Kurulun 20.02.2007 tarih ve 982 nolu Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon projelerin uygun olduğuna dair kararı, 10.02.2017 tarih ve 4554 nolu Rölöve, Restitüsyon ve Restorasyon projelerin 2007 tarihinde alınan rölöve sonrasında meydana gelen bozulmalar nedeniyle uygulanamayacağı kararı, 27.06.2016 tarih ve 4053 nolu Kozluk Kalesi Yürüyüş Yolu ve Çevre Düzenlemesi kararı, Diyarbakır Kültür Varlıklarını Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğü uzmanlarının hazırladığı 17.08.2022 tarih ve E.1557153 sayılı raporu, okundu. Ekleri (Tescil Fişi, Kadastral Harita) ile konuya ilişkin bilgi belgeler incelendi. Yapılan görüşmeler neticesinde;

Batman İli, Kozluk İlçesi, Kale ve Hamam Mahallesi sınırları içerisinde, maliye hazinesi ve özel mülkiyete ait Kale Mahallesi 327 ada 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10 ve 11 nolu parsel ve Hamam Mahallesi 387 ada 2 nolu parselin bir kısmında yer alan ve I.Grup yapı olarak tescilli Kozluk Kalesininde içerisinde yer aldığı ‘‘ Kozluk Kalesi ve Kaya Mezarları’’nın 2863 sayılı kanunun Tespit ve Tescil ile ilgili 7. Maddesi uyarınca sınırları ekli krokide belirlendiği şekli ile I. Derece Arkeolojik Sit Alanı olarak tesciline ve hazırlanan tescil fişinin uygun olduğuna,

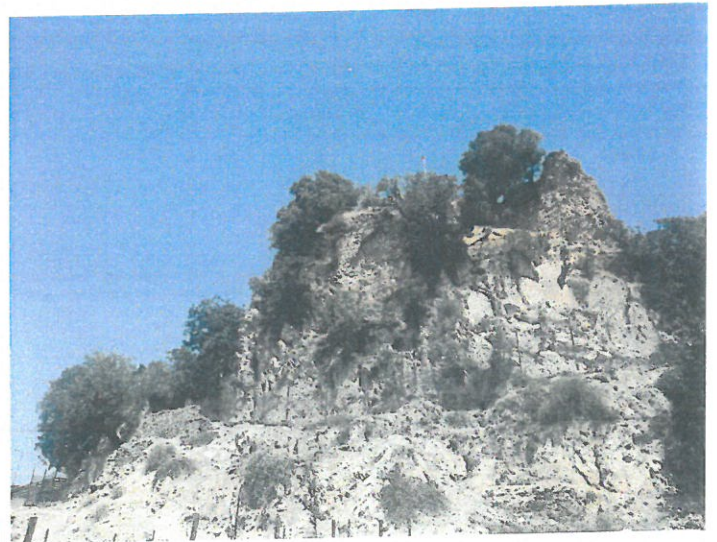
-Tapu Müdürlüğünce, Batman İli, Kozluk İlçesi, Kale ve Hamam Mahallesi sınırları içerisinde, maliye hazinesi ve özel mülkiyete ait Kale Mahallesi 327 ada 1, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 10 ve 11 nolu parsel ile Hamam Mahallesi 387 ada 2 nolu parselin tapu kütüğünün beyanlar hanesine ‘‘Bir Kısmı I. Derece Arkeolojik Sit Alanıdır’’ şerhinin, ifade edildiği şekilde konulmasına ve bu işleme ait bilgi-belgelerin Koruma Bölge Kurulu Müdürlüğüne iletilmesine

-‘‘ Kozluk Kalesi ve Kaya Mezarları’’nın bulunduğu alanın koruma esasları ve kullanma şartlarının, 2863 sayılı Kanunun 17. Maddesi gereğince Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Yüksek Kurulu’nun Arkeolojik sitler koruma ve kullanma koşulları başlıklı 05.11.1999 gün ve 658 sayılı ilke kararının I. Maddesinde belirtilen hususlar çerçevesinde belirlenmesine,

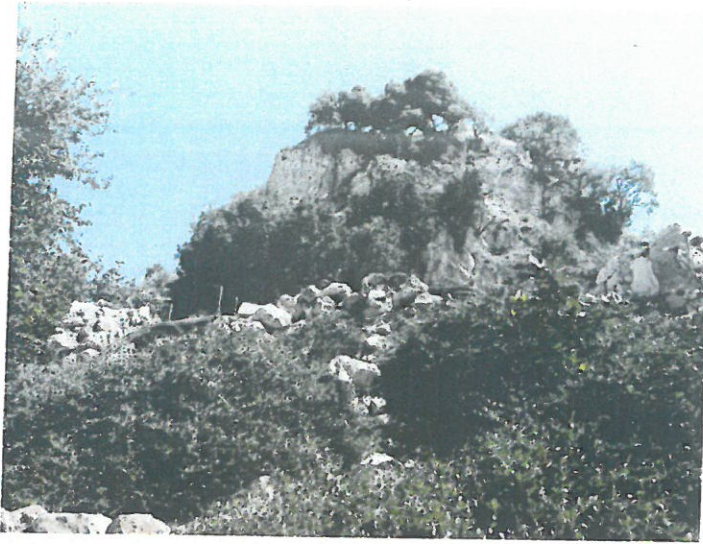
- I. Derece Arkeolojik Sit sınırları içerisinde yer alan ve I. Grup yapı olarak tescilli Kozluk Kalesi sur duvarları ve burçlarında meydana gelen taş düşmelerinin can ve mal güvenliği açısından tehlike arz etmesi nedeniyle ilgili idareler ve belediyesince gerekli güvenlik önlemlerin alınmasına,

- I. Derece Arkeolojik Sit sınırları içerisinde yer alan ve I. Grup yapı olarak tescilli ‘‘Kozluk Kalesi’’nin onarımına yönelik projelerin ilgili idarelerce hazırlanarak koruma bölge kuruluna iletilmesine karar verildi.

AVRUPA KONSEYİ T Ü R K İ Y E	DOĞAL VE KÜLTÜREL VARLIKLARI KORUMA ENVANTERİ KÜLTÜR VARLIKLARI VE MÜZELER GENEL MÜDÜRLÜĞÜ	D.K.V.K.E. S i T	ENVANTER NO HARİTA NO		
İLİ Batman	İLÇESİ; Kozluk	MAH-KÖY: Kale-Hamam	PAFTA :	ADA	PARSEL
ADI: KOZLUK KALESİ VE KAYA MEZARLARI					
<p>GENEL TANIM ; Kozluk Kalesi sarp bir kaya kütesinin üzerine kurulmuştur. Evliya çelebinin bize aktardığına göre kale çevresinin uzunluğu binaltıyüz adımdır. Kale içerisinde bağımsız bahçesiz hepsi toprak örtülü yüzelli adet ev bulunduğu söylenmektedir. Kaleye ilk olarak Karakoyunlular daha sonra Akkoyunlular hakim olmuşlardır. Sonraki dönemde Timur Kaleyi Akkoyunlulardan almış ve oldukça tahrip etmiştir. Kale Osmanlı İmparatorluğu döneminde tamir edilmiştir. Günümüze ulaşan kalıntılarda Osmanlı Dönemine aittir. Kalenin kuzey yamacında yer alan kaya mezarlarına bakıldığında Kalenin Roma Dönemine kadar uzandığı söylenebilir.</p> <p>Kalenin güneyinden kaleye çıkmak için inşa edilen merdiven basamakları ile kaleye çıkılmaktadır. Kalenin güney ve güneydoğusunda Kozluk ilçe merkezi yer almaktadır. Kuzeyi ve batısı ise oldukça sarp bir kayalıktır. Kalenin büyük bir bölümü yıkılmış küçük bir kısmı ayakta kalmıştır. İç kalenin güney batı ucunda tahrip olmuş silindirik bir burç ve burcun batısına ve doğusuna uzanan sur kalıntıları mevcuttur. Sur ve burç kalıntılarında düzgün kesme taş kullanılmıştır. Kalenin doğu köşesinde ise dikdörtgen ikinci burç bulunmakta ve buda oldukça tahrip durumdadır. Kalenin kuzey eteklerinde dört adet kaya mezarı yer almaktadır. Kaya mezarları genel olarak tahrip edilmiştir. Kaya mezar odalarına çöp atıkları atıldığı ve duvarlarına yazıların yazıldığı tespit edilmiştir. Kaya mezarı çevresinde amorf niteliğinde seramik buluntulara da rastlanılmıştır.</p>					
ŞİMDİKİ TEHLİKELER:					
ŞİMDİKİ DURUM : Alanda tahribatlar gözlemlenmiştir.					
SIT POTANSİYELİ : I.Derece Arkeolojik Sit Alanı.					
ŞİMDİKİ KORUMA : Herhangi bir koruma önlemi bulunmamaktadır.					
ÖNERİLEN KORUMA : Uyarı levhalarının konulması					
YAYIN DİZİSİ ;					
GÖZLEMLER :					
			<p>KORUMA DERECESİ I.Derece HAZIRLAYANLAR 17.08.2022 Ali EREK (Arkeolog) Yılmaz ERGİ (Arkeolog) Kontrol Edensiz Mehriban KARASLAN (Bölge Kurulu Müdürü) KORUMA KURULU KARARLARI KORUMA KURULU ONAYI</p>		

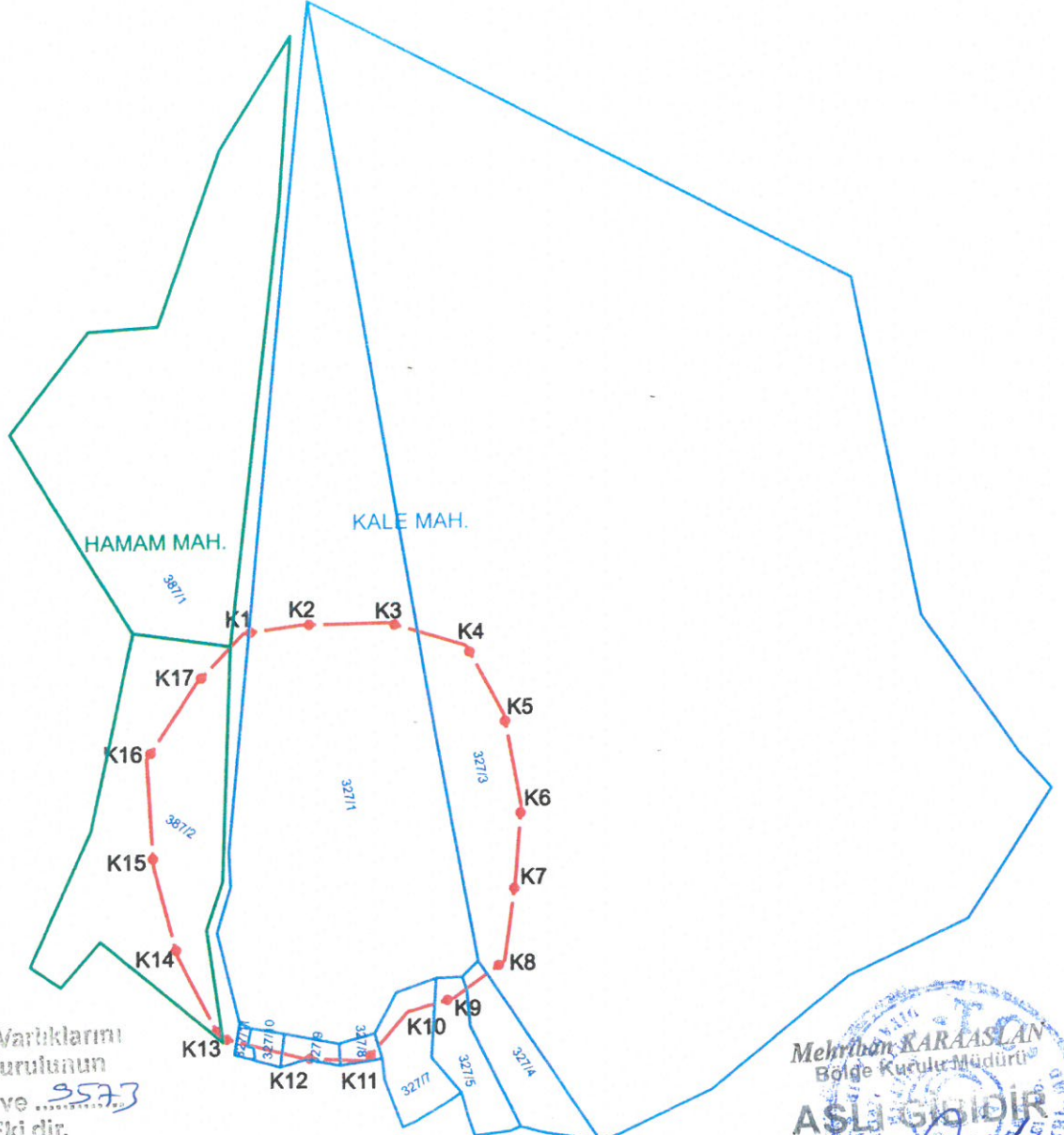
d. Bayar

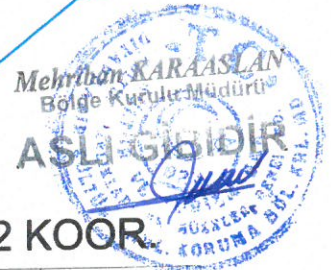
İli
İlçesi
Mah/Köy
Alan

**BATMAN
KOZLUK
KALE-HAMAM
KOZLUK KALESİ VE KAYA MEZARLARI**

Kale Ada Parsel : 327/1, 327/3, 327/4, 327/5, 327/7, 327/8, 327/9, 327/10, 327/11 (Bir Kısmı)
Hamam Ada Parsel : 387/2 (Bir Kısmı)

T.C.
Diyarbakır Kültür Varlıklarını
Koruma Bölge Kurulunun
29.09.2021 tarih ve 3573
Sayılı Karar Eki dir.

— I. DERECE ARKEOLOJİK SİT SINIRI

ITRF-3-42 KOOR.

ED50-3-42 KOOR.

Nokta No	Y	X
K1	455272.232	4229388.769
K2	455291.093	4229391.251
K3	455318.225	4229391.581
K4	455343.041	4229383.806
K5	455355.035	4229361.899
K6	455360.495	4229332.781
K7	455358.510	4229308.792
K8	455355.035	4229283.480
K9	455338.988	4229271.899
K10	455324.070	4229267.736
K11	455310.868	4229252.495
K12	455290.842	4229253.612
K13	455264.181	4229260.456
K14	455250.946	4229286.430
K15	455243.335	4229315.548
K16	455241.350	4229349.463
K17	455257.177	4229373.218

Nokta No	Y	X
K1	455280.075	4229569.341
K2	455298.935	4229571.822
K3	455326.068	4229572.153
K4	455350.884	4229564.377
K5	455362.878	4229542.471
K6	455368.338	4229513.353
K7	455366.352	4229489.364
K8	455362.878	4229464.051
K9	455346.830	4229452.470
K10	455331.913	4229448.307
K11	455318.711	4229433.066
K12	455298.685	4229434.183
K13	455272.024	4229441.028
K14	455258.788	4229467.002
K15	455251.178	4229496.119
K16	455249.193	4229530.035
K17	455265.020	4229553.789

Mehmet ÖZKAYA
Harita Mühendisi